

ԿՐԹԱԿԱՆ

14 ՄԻԼԻՈՆ ԴՈԼԱՐ՝ «ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ ԱՊԱԳԱՅԻ ՀԱՄԱՐ» ԾՐԱԳՐՈՎ

ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության՝ USAID-ի նոր նախագիծը 14 մլն դոլարով կֆինանսավորի Վրաստանի կրթության ոլորտը:

Վրաստանի կրթապարվեստի թանգարանում անցկացված ծրագրի շնորհանդեսին մասնակցեցին կրթության եւ գիտության նախարար Գիորգի Ամիլախվարին, USAID-ի Եվրոպայի եւ Եվրասիայի գրասենյակի ղեկավարի օգնական Էրին Էլիզաբեթ Մըքքին:

«Կրթություն ապագայի համար» ծրագիրը, որը USAID-ը սկսում է Վրաստանի կրթության եւ գիտության նախարարության, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Արիզոնայի պետական համալսարանի (ԱՄՆ), ԱՄՆ դպրոցների համաշխարհային ցանցի

եւ Վրաստանի համալսարանի հետ համագործակցությամբ, նպատակ ունի բարելավել աշակերտակենտրոն դպրոցական միջավայրը եւ որակյալ կրթության հասանելիությունը:

ՈԼՈՐՏԻ ՀՐԱՏԱՊ ՀԱՐՑԵՐԸ՝ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԻ ԵՎ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՀԱՆԴԻՊՄԱՆ ՕՐԱԿԱՐԳՈՒՄ

Նոյեմբերի 9-ին, Վրաստանի կրթության եւ գիտության նախարար Գիորգի Ամիլախվարին աշխատանքային հանդիպում ունեցավ ուսուցիչների հետ:

Նախարարը, մանկավարժների հետ, քննարկեց ընդհանուր կրթության ոլորտում ծագած հրատապ հարցերը, դպրոցների առջեւ ծառացած մարտահրավերի հաղթահարման ուղիները:

Հարցույթատախտակի ձեւաչափով անցկացված հանդիպմանը, ուսուցիչներին հնարավորու-

թյուն ընձեռվեց առաջադրել իրենց հետաքրքրող հարցերը՝ նախարարից ստանալով սպառիչ պատասխաններ:

Հանդիպմանը քննարկված թեմաների թվում էին ուսուցիչների մասնագիտական զարգացման, պաշտոնական առաջընթացի աջակցության, մանկավարժների աշխատավարձի քաղաքականության բարելավմանն ու այլ թեմաներին առնչվող հարցեր:

Հատկանշական է, որ Կրթության եւ գիտության նախարար Գիորգի Ամիլախվարու նախաձեռնությամբ, երկրի տարածքով ուսուցիչների հետ հանդիպումները կշարունակվեն, որպեսզի հնարավորինս արագ կարգավորվեն ուսուցիչների առջեւ ծառացած հիմնախնդիրները եւ ընդունվեն համապատասխան որոշումներ՝ ուսուցիչների ակտիվ ներգրավվածության հարցով:

ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒՄ ՁՄԵՌԱՅԻՆ ԱՐՁԱԿՈՒՐՂՆԵՐԸ՝ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 30-ԻՑ ՄԻՆՉԵՎ ՀՈՒՆՎԱՐԻ 14-Ը

Վրաստանի հանրակրթական դպրոցներում 2023-2024 ուսումնական տարվա ձմեռային արձակուրդը կմեկնարկի 2023 թվականի դեկտեմբերի 30-ից եւ կավարտվի 2024 թվականի հունվարի 14-ին:

Ըստ ուսումնական տարվա օրացույցի՝ 2023-2024 ուսումնական տարվա առաջին կիսամյակը կավարտվի 2023 թվականի դեկ-

տեմբերի 29-ին, իսկ երկրորդ կիսամյակը կմեկնարկի 2024 թվականի հունվարի 15-ին:

Օրացույցից պարզ է դառնում, որ մինչ ձմեռային արձակուրդը, ոչ աշխատանքային է հայտարարված նաեւ նոյեմբերի 23-ը, որը հինգշաբթի է:

ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ ԿՇԱՐՈՒՆԱԿԻ ԳՈՐԾԵԼ

Ինչպես հայտարարեց Ուսուցիչների մասնագիտական զարգացման ազգային կենտրոնի տնօրեն Բերիկա Շուկալիձեն՝ ուսուցիչների ձեռք բերած կարգավիճակին ոչ մի վտանգ չի սպառնում:

Բերիկա Շուկալիձեն նշեց, որ ուսուցիչների աշխատավարձերի բարձրացման ուղղությամբ մի քանի տարբերակ է քննարկվում, իսկ վերջնական տարբերակը եւ որոշումը դեկտեմ-

բերին կհրապարակի Վրաստանի կրթության եւ գիտության նախարարը:

- Ուսուցչի աշխատավարձը ցածր էր, իսկ կարգավիճակի հավելվածարժեքը բարձր, եւ դա հանգեցրեց նրան, որ ավելի շատ շեշտը դրվեց կարգավիճակի վրա: Աշխատանքներ են տարվում մի քանի տարբե-

րակի վրա, եւ նախարարը որոշումը կհրապարակի դեկտեմբերին: Մի բան եմ ուզում հավաստիացնել՝ ոչինչ այնքան կտրուկ չի փոխվի, որ ինչ-որ մեկին ցավ պատճառի,- ընդգծեց Բերիկա Շուկալիձեն:

Նրա խոսքով՝ պետական կառույցներում ոչ մի մասնագիտության տեղ անձի աշխատավարձ այնքան չի բարձրացել, ինչպես 2024-ին կբարձրանա ուսուցիչների աշխատավարձը:

Նշենք, որ հանրակրթական դպրոցներում աշխատող ուսուցիչների աշխատա-

վարձը բարձրանալու մասին տեղեկատվության տարածումից հետո, լուրեր տարածվեցին այն մասին, իբր ուսուցիչների կարգավիճակի (ավագ, առաջատար, մեմտոր) համակարգը այլեւ չի գործելու: Սակայն, ելնելով Ուսուցիչների մասնագիտական զարգացման ազգային կենտրոնի տնօրեն Բերիկա Շուկալիձեի վերոնշյալ հայտարարությունից, ուսուցիչների կարգավիճակի համակարգը կշարունակի գործել, եւ ուսուցիչները կպահպանեն ձեռք բերած կարգավիճակը:

«ՈՒՍՈՒՑԻՉԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՕՐԸ» ԵՎ «ՈՒՍՈՒՑԻՉԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄՐՑԱՆԱԿԸ» ՆՈՐ, ՀԻԱՆԱԼԻ ԱԶԴԱԿ Է ՄԵՐ՝ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Յոկտեմբերի 27-ին, Վրաստանի կառավարության որոշման համաձայն, նշվեց «Ուսուցչի ազգային օրը»: Ոլորտի լավագույնները՝ 11 ուսուցիչ, Թբիլիսիի Ջաքարիա Փալիաշվիլու անվան օպերայի ու բալետի պետական ակադեմիական թատրոնում, արժանացան «Ուսուցչի ազգային մրցանակի» անվան կրծքանշանների եւ 10 000-ական լարի պարգևատրության: Մրցանակակիրների թվում էր Նինոծմինդա քաղաքի թիվ 1 հանրային դպրոցի հայոց լեզվի ու գրականության ուսուցիչ Էմիրա Քալոյանը:

Երեսույթը անմիջապես էր, որին անմասն չմնաց նաեւ Վրաստան երկրի հայ մանկավարժական աշխարհը: Ներկայացնում ենք, Թբիլիսիից ու Վրաստանի հայաբնակ վայրերից, այդ կապակցությամբ խմբագրության ստացած էլեկտրոնային նամակները:

ԿԱՐԻՆԵ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ - Թբիլիսիի թիվ 104 հանրային դպրոցի հայոց լեզվի-գրականության ուսուցիչ

Երեւի չափազանցություն չի ընկալվի, եթե ասվի, որ պաշտոնական տոնը ուսուցչի համար նշանակություն չի ունենա, եթե նա չսիրի իր աշխատանքը ու չնվիրվի նրան: Իմ կարծիքով, իր կոչումը գիտակցող յուրաքանչյուր ուսուցչի համար, յուրաքանչյուր օր տոն է, որովհետեւ, երբ ուսուցիչը տեսնում է իր ձեռքի տակ աճած երեխայի ժպտացող աչքերը, նրա հետաքրքրությունը դեպի գիտելիքը, երբ լսում է սանի գեղեցիկ ու ճիշտ շարադրած մտքերը, դա արդեն ուսուցչի տոնն է...

ՄԱՆՈՒԿ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ - Մառնեուլիի մունիցիպալիտետի խոժոռնի գյուղի հանրային դպրոցի հայոց լեզվի-գրականության ուսուցիչ

Իմ 47-ամյա մանկավարժական փորձը ցույց է տվել, որ, երկար տարիներ շարունակ, թերագնահատվել է ուսուցչի դերը հասարակության մեջ: Խորհրդային բարքերը նրանում թույլ են տվել կոռուպցիայի ծաղկում. «փողի քսակն» էր ուսուցչի աշխատանքին ուղի հարթում: Այսօր դա մնացել է հետեւում, բարձրացել է ուսուցչի դերը: Դրա առիավատչյալ՝ աշխատավարձի տարբեր աստիճաններով նրա վաստակի խրախուսանքն է, որն առկա է:

ԿԱՐԻՆԵ ՄԱՐԿԱՐՅԱՆ - Բաթումիի «21-րդ դարի գիմնազիա»-ի տարրական դասարանների դասվար եւ ԱԼՄանթաշովի անվան երիտասարդական ու կրթամշակութային կենտրոնի գեղագիտության խմբակի ուսուցիչ

Ես, անշուշտ, կողմնակից եմ կառավարության որոշմանը եւ ուզում եմ անկեղծ խոստովանել, որ, անձամբ ինձ համար, ամենամեծ տոնը, իմ աշխատանքի ամենամեծ հատուցումը աշակերտի գիտելիքներն են. ա՛յն, ինչ ես, որպես մանկավարժ, կարողացել եմ նրան սովորեցնել ու՝ նրան փոխանցել մեծերից իմ ստացածը:

Դրանից բավականություն ես ստանում եւ քեզ վարձատրված ու մեծարված ես զգում: Ու եթե այդ փոխատուցման հետ կա նաեւ նման պաշտոնական տուրք ու շնորհակալություն, կրկնակի լավ է:

ԹԱՄԱՐԱ ԱՐՇԱԿՅԱՆ - Նինոծմինդայի մունիցիպալիտետի Հեշտիա գյուղի թիվ 1 հանրային, Կիկտոր Հովսեփյանի անվան, դպրոցի հայոց լեզվի-գրականության ուսուցիչ

Բնականաբար հաճելի է, որ մեր երկրում ուսուցիչների համար առանձնակի օր է նշվում՝ համընդհանուր մակարդակով: Հաճելի է, որ մանկավարժի աշխատանքը արժանանում է հատուկ մրցանակի: Հատկանշական է, որ կառավարությունը անում է հնարավորը՝ կյանքում ուսուցչի հեղինակությունը, նրա մասնագիտական որակա-

վորումը բարձրացնելու համար:

ԳԱՅԱՆԵ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ - Թբիլիսիի թիվ 103 վրաց-հայկական հանրային դպրոցի հայոց լեզվի-գրականության ուսուցիչ

Գաղտնիք չէ, որ, ոչ հեռավոր խորհրդային տարիներին, մանկավարժը չի ստացել բարոյական եւ նյութական պատշաճ վարձատրություն: Ու այդպես՝ շարունակաբար դեպի կյանք ուղղորդելով տասնյակ սերունդներ, իր տքմանքով հետապնդել է մեկ նպատակ, որ սերունդը դառնա հարազատների, հասարակության եւ մեր պետության ամուր հենասյունը եւ սեփական հաջողություններով ու ձեռքբերումներով ուրախության պահեր պարգևի նաեւ իր ուսուցիչներին:

ՄԱՐԻԱՄ ՄԿՈՅԱՆ - Ախալքալաքիի մունիցիպալիտետի թիվ 4 հանրային հայկական դպրոցի հայոց լեզվի-գրականության ուսուցիչ

Ուսուցչությունը, իմ կարծիքով, ամենապատասխանատու մասնագիտությունն է ու ինձ թվում է, որ ուսուցչի օրը պետք է ամեն օր տոնվի եւ՝ ոչ տարին մեկ: Որքան գիտեմ, ճապոնիայում ցանկացած օր ուսուցչի տոնն է. նա ունի հատուկ քարտ, որի շնորհիվ առանձնակի ուշադրության է արժանանում հասարակական վայրերում...

ԱՐՏԱՇԵՆ ՕՂԱՆՅԱՆ - Ծալկայի մունիցիպալիտետի Խաչգյուղի հանրային դպրոցի սպորտի ուսուցիչ

Դրվատելի է մանկավարժներին հանդեպ ցուցաբերած նման ուշադրությունը: Տոնը մեկ անգամ եւս հիշեցնում է մեզ, որ կյանքը ուսուցչին է տվել՝ հուսալի ու արժանապատիվ սերունդ ապահովելու պատվաբեր ու պատասխանատու գործը:

ՋՈՒԼԻԵՏԱ ԲԱՊԱՆՅԱՆ

ՀԻՇՏԱՏԱԿԻ ՀԱՄԵՐԳ

ԵՎ ՆՈՐԻՑ ԹԲԻԼԻՍԻՈՒՄ ԹԵՎԱԾԵՑ ԱՌՆՈ ԲԱԲԱԶԱՆՅԱՆԻ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ

Նոյեմբերի 4-ին, 20-րդ դարի երկրորդ կեսի համրահայտ մեծության, համեմարել կոմպոզիտոր Առնո Բաբաջանյանի մահվան 40-րդ տարելիցին Թբիլիսիի Վ.Սարաջիշվիլու անվան պետական կոնսերվատորիայում անցկացվեց երգահանի հիշատակին նվիրված երեկո: Կամերային երաժշտության համերգը կազմակերպել էին Վրաստանի մշակույթի նախարարությունը, Առնո Բաբաջանյանի հիշատակի հիմնադրամի Վրաստանի մասնաճյուղը՝ Վրաստանում Հայաստանի դեսպանության աջակցությամբ:

Առնո Բաբաջանյանի հիշատակին նվիրված թբիլիսյան հեմերգին մասնակցեցին ինչպես վրաց, այնպես էլ՝ երեւանցի ժամանած երաժիշտներ: Համերգային ծրագիրը բազմազույն էր. ստեղծագործությունների մի մասը կատարեցին վրաց երաժիշտները, այդ թվում պատանի տաղանդները: Տասնչորսամյա դաշնակահարուհի Քեթի Տաբիձեն նվագեց Առնո Բաբաջանյանի՝ Արամ Խաչատրյանի հիշատակին նվիրված «Էլեգիան»: Ունկնդիրները բուռն ծափահարություններով ընդունեցին Թբիլիսիի կոնսերվատորիայի պրոֆեսոր Լալի Սանիկիձեի սաներ՝ Ավթանդիլ Վարտազավայի եւ Քեթի Տաբիձեի կատարումները, որոնք արդեն հասցրել էին դառնալ Առնո Բաբաջանյանի անվան երեւանյան մրցույթի դափնեկիրներ: Մեծ արձագանք ունեցավ նաեւ նույն մրցույթի դափնեկիրներ Սաբա Միքելաձեի եւ Իրակլի Ղողոբերիձեի դաշնամուրային դուետի կատարումը:

Ունկնդիրները բուռն ծափահարություններով ընդունեցին, հատուկ հիշատակի երեկոյի մասնակցության համար, Հայաստանից ժամանած Արամ Խաչատրյանի անվան եռյակի, միջազգային բազում մրցանակների դափնեկիր, դաշնակահարուհի Սոնա Բարսեղյանի, ջութակահար Կարեն Շահգեղյանի, թավջութակահար Սեւան Ավանեսյանի կատարումները:

Զուլալ ձայնով եւ արտահայտիչ կատարմամբ հանդես եկավ երգչուհի Իրինա Զակյանը՝ երեւանի կոնսեր-

վատորիայի պրոֆեսոր, դաշնակահար Անահիտ Ներսիսյանի երաժշտական ուղեկցությամբ:

Նշենք, որ խորհրդային ժամանակներում Առնո Բաբաջանյանի երաժշտությունը լայն ժողովրդականություն էր վայելում:

Առնո Բաբաջանյանը հաղորդակցվող, պարզ մարդ էր եւ դյուրությամբ ընդհանուր լեզու էր գտնում բոլոր խավերի մարդկանց հետ: Նա գրել է շուրջ 200 երգ՝ հանրահայտ երգիչների, ֆիլմերի համար, իր երկրպագուներին ուրախացրել է նաեւ կամերային ստեղծագործություններով:

Մեզ հետ գրույցում Առնո Բաբաջանյանի որդին՝ հիշատակի հիմնադրամի նախագահ Արայիկ Բաբաջանյանը հիշեց, թե ինչ մթնոլորտ էր տիրում իրենց ընտանիքում. «Մեզ հյուր էին գալիս մարդիկ, ովքեր ներկայացնում էին այն ժամանակվա վիթխարի երկրի մշակույթը: Մեզ մոտ էին լինում այդ տարիների ռաիվարաններ Լյուդմիլա Զիկինան, Յուրի Գուլյանը, Ժան Թաթլյանը, Ռոզի

Արմենը, Իոսիք Կաբզոնը, Մայա Կրիստալինսկայան, այն ժամանակ դեռ երիտասարդ Մուսլիմ Մագոմաեւը, ուրիշներ: Հայրս համագործակցում էր շատ բանաստեղծների հետ: 1966 թվականին ծանոթացավ ու հաջորդ տարիներին սերտ բարեկամական կապեր հաստատեց Ռոբերտ Ռոժդենսովեցի հետ: Հիշում եմ, երբ մեզ մոտ հյուրընկալում էր Եվգենի Եփուլենկոն, տունը լցվում էր ուրախությամբ: Ավելի ուշ, հայրս սկսեց համագործակցել Անդրեյ Վոզնեսենսկու եւ Ալեքսանդր Դեմենտևի հետ»:

Առնո Բաբաջանյանը շատ էր սիրում Վրաստանը եւ հաճախ էր հյուրախաղերով լինում այստեղ: Նա իր երաժշտությունը ներկայացնում էր այն ժամանակ լայն ճանաչում վայելող Անդրկովկասյան «Գարուն» փառատոնին: Երբ Վրաստանում էր պարտադիր հանդիպում էր իր վրաց բարեկամների հետ, որոնց թվում էին Բիծինա Կվերնաձեն, Օթար Թաթաթիշվիլին, Բուբա Կիկաբիձեն ու ժամանակի այլ հայտնիներ...

ՅՈՒԼՅԱ ՏՈՒԺԻԼԿԻՆԱ

ՅՈՒՆԱՅԱՆԴԵՍ

ՊՅՈՏՐ ՍԱՐՈՒԽԱՆՈՎԻ ՀԵՔԻԱԹԱՅԻՆ ԱՇԽԱՐՀԸ, ՈՐԸ ԵՐԶԱՆԿԱՑՆՈՒՄ Է ՄԱՐԴԿԱՆՑ

«Իմ սիրելի քաղաք» խորագիրն էր կրում թբիլիսահայ նկարիչ Պյոտր Սարուխանովի գեղանկարչական աշխատանքների առաջին ցուցահանդեսն իր հարազատ քաղաքում, որը կայացավ նոյեմբերի 9-ին, Վրաստանի արվեստի պալատ-Մշակույթի պատմության թանգարանում:

Միջոցառումը բացեց թանգարանի գլխավոր տնօրեն, պրոֆեսոր Գիորգի Կալանդիան: Նա ցուցադրությունը կարեւորեց՝ որպես վրաց եւ հայ ժողովուրդների դարավոր մշակութային կապերի լավ օրինակ: Խոսքով հանդես եկավ Վրաստանում Հայաստանի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Աշոտ Սմբատյանը, ում գործուն մասնակցությամբ, ինչպես նաեւ Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի ու սպորտի եւ Վրաստանի մշակույթի, սպորտի ու երիտասարդության նախարարությունների հովանու ներքո եւ աջակցությամբ իրականացվեց այս նախաձեռնությունը: Ցուցահանդեսի բացման արարողությանը խոսեց նաեւ «Վրաստան» թերթի գլխավոր խմբագիր Վան Բայբուրթյանը: Օրվա կազմակերպիչներին իր երախտագիտությունը հայտնեց Պ.Սարուխանովը եւ բարի դիտում մաղթեց ներկաներին:

Վարպետի ու նրա ստեղծագործական ուղու մասին կարող ենք ասել հետեւյալը. Պյոտր Սարուխանովը ծնվել է Թբիլիսիում, 1957 թվականին, աշխատակցել է Վրաստանի «Մուլոյոյոթ Գրուզի» թերթին, իսկ 90-ական թվականներին տեղափոխվել է Մոսկվա, որտեղ երկար տարիներ աշխատել է «Նեգավիսիմայա գազետա», ապա՝ «Նովայա գազետա» թերթերում՝ որպես գլխավոր նկարիչ:

Սարուխանովի գեղարվեստական մտածողությունը ձեւավորվել է հայկական կերպարվեստի թիֆլիսյան դպրոցի եւ արեւելյան, արեւմտյան մշակույթների խառնարան Թբիլիսիի ինքնատիպ ու կոլորիտային միջավայրում: Նրա վրձնած բնապատկերներում, նատյուրմորտներ-

տահայտություն: Հեղինակի ամթաքույց սերը հարազատ քաղաքի հանդեպ՝ լավ է երեւում քաղաքին նվիրված բնապատկերների շարքում՝ «Մայրամուտը Թիֆլիսում», «Ուրախ տնակ», «Կարմիր քաղաք», «Աշնանային քամի»: Դրանցում ծուռումուռ տնակները, տաք եղանակը, լուրթ երկինքը տեսանելիորեն պատկերում են գունագեղ քաղաքի կյանքն ու կոլորիտը: Ինչպես նշված շարքը, այնպես էլ ծովի ֆոնին նավակի թեմայով ստեղծված գործերը, նատյուրմորտները աչքի են ընկնում կուբիզմին (մոդեռնիստական հոսանք կերպարվեստում) հարող Սարուխանովի ինքնատիպ ոճով: Կտավներում նկատվող՝ ձեւը երկրաչափական մասերի քանդելու, դեֆորմացման կամ աղավաղման գործընթացով, հեղինակն արտահայտում է իր քաղաքացիական դիրքորոշումն ու թեմայի էության սրտամոտ մատչելիությունը: Իրականությունը անխոս բարձրամայնող այս Վարպետի ցանկությունն է՝ կերտել հեքիաթային այնպիսի մի աշխարհ, որը կերջանկացնի մարդկանց:

Ավելացնենք, որ Պյոտր Սարուխանովը մասնակցել է միջազգային մի շարք ցուցահանդեսների, անհատական ցուցադրություններ է ունեցել Մոսկվայում ու Պետերբուրգում, Նյու Յորքում, Բարսելոնայում, Ջեռնում...

ԿԱՐԻՆԵ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

ՏԱՐԵԼԻՑ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՃԱՎԱԿԱՆԵ՝ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ - ԳԵՆԵՐԱԼ, ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՐԶԻ ԿԱՌԱՎԱՐԻՉ

Նոյեմբերի 6-ին լրացավ վրաց ճանաչված բանաստեղծ, գեներալ-լեյտենանտ Ալեքսանդր ճավաձեի մահվան 177 տարին:

Վրաց գրականության կարկառուն դեմքերից մեկի՝ Ալեքսանդր ճավաձեի հարուստ կենսագրությունն առնչվում է նաեւ Հայաստանին, եւ այդ կապը նշանակալից տեղ է գրավել նրա կյանքում:

1827 թվականի հոկտեմբերի 1-ին, ռուսական բանակի Կովկասյան կորպուսի գլխավոր հրամանատար Իվան Պասկևիչը երեւանը ազատագրեց պարսիկներից, իսկ հաջորդ տարվա մարտի 1-ին ձեւավորվեց Հայկական մարզը, որի կառավարիչ նշանակվեց գեներալ-մայոր Ալեքսանդր ճավաձե:

ՓԱՌԱՏՈՒ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄՐՃԱՆԱԿՆԵՐԻ ԳԱԹԵՆԿԻՐՆԵՐ ՄԱՍԻԿՈՆ ՆԱՀԱՊԵՏՈՎԸ ԵՎ ՎԵՐԻԿՈ ՉՈՒՄԲՈՒՐԻՉԵՆ ԿՐԻՒՆ ՆՎԱԳԵՅԻՆ ՀԱՐԱՄԱՍ ԹԲԻԼԻՍԻՈՒՄ

Հոկտեմբերի 29-ից նոյեմբերի 5-ը, արդեն 17-րդ անգամ, Թբիլիսիում անցկացվեց կամերային երաժշտության ամենամյա փառատոն, որի նախաձեռնողը Թբիլիսիի պետական կոնսերվատորիան էր:

Փառատոնի առաջին օրը, դաշնակահար Դավիթ Ալադաշվիլու երաժշտական ուղեկցությամբ, ելույթ ունեցավ համրահայտ երգչուհի Նանի Բրեգվաձեի թոռ, երգչուհի Էկա Մամալաձեի դուստր Նատալյա Քուբաթելաձեն:

Ապա՝ իրենց կատարողական արվեստով աչքի ընկան Հենրիխ Վենյավսկու անվան մրցույթի դափնեկիր Վերիկո Չուբուրիձեն եւ Արամ Խաչատրյանի անվան մրցույթի դափնեկիր եւ դաշնակահարների մի շարք միջազգային մրցույթների դափնեկիր Մամիկոն Նահապետովը: Նրանք

երկուսն էլ Թբիլիսիի պետական կոնսերվատորիայի չրջանավարտներ են, ներկայումս աշխատում են Գերմանիայում եւ հատուկ Թբիլիսի են ժամանել փառատոնին մասնակցելու համար: Այս անգամ նրանք, Վրաստանի սիմֆոնիկ նվագախմբի հետ միասին, ներկայացրին Անտոնիո Վիվալդիի ստեղծագործությունը:

Երեք օր անց, Վերիկո Չուբուրիձեն ու Մամիկոն Նահապետովը, կոնսերվատորիայի մեծ դասիժում, հանդես եկան առանձին մեծ համերգով:

ԱՐՏԵՄ ԿԻՐԱԿՈՂՈՎ

ՆԱՅԱՍՏԱՆ. Փառքեր, իրադարձություններ

«ՎՐԱՍՏԱՆԻ», ԱՐՄԵՆԴՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ՖՐԱՆՍԻԱ. ԵՐԿԿՈՐԱՅ ԶԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԽՈՐԱՑՄԱՆ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՄՈՒԹՅՈՒՆ

Նոյեմբերի 10-ին, Փարիզում «Փարիզի խաղաղության 6-րդ համաժողովի» աշխատանքին մասնակցելու համար, աշխատանքային այցով Ֆրանսիայում գտնվող Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանը հանդիպում ունեցավ Ֆրանսիայի նախագահ Էմանուել Մակրոնի հետ:

Հանդիպման մեկնարկին՝ Ֆրանսիայի նախագահին իր ցավակցությունները հայտնեց ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ում Հայաստանի մշտական ներկայացուցիչ, Ֆրանկոֆոնիայի միջազգային կազմակերպությունում Հայաստանի վարչապետի անձնական ներկայացուցիչ Քրիստիան Տեր-Ստեփանյանի մահվան կապակցությամբ: Զրուցակիցները քննարկեցին Հայաստան-Ադրբեջան հարաբերություններին կարգավորման գործընթացին վերաբերող հարցեր, անդրադարձան Լեռնային Ղարաբաղում Ադրբեջանի կողմից էթնիկ զտման քաղաքականության հետևանքով՝ 100 հազարից ավելի բռնի

տեղահանված անձանց հումանիտար խնդիրներին, ինչպես նաև՝ դրանց հաղթահարման ուղղությամբ Հայաստանի կառավարության կողմից իրականացվող քայլերին: Քննարկվեցին նաև տնտեսության, ենթակառուցվածքների զարգացման եւ այլ ոլորտներում հայ-ֆրանսիական հետագա համագործակցության խորացմանն ու ընդլայնմանը վերաբերող հարցեր: Կողմերը պատրաստակամություն հայտնեցին հետեւողականորեն շարունակել աշխատանքներն այդ ուղղությամբ: Մտքեր փոխանակվեցին տարա-

ծաշրջանային խաղաղության եւ կայունության, ինչպես նաև՝ Հայաստան-Եվրոպական միություն համագործակցության շուրջ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ԳԵՐՄԱՆԻԱ. ՀԵՏԵՎՈՂԱԿԱՆ ՔԱՅԼԵՐ՝ ԵՐԿԿՈՐԱՅ ԶԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԽՈՐԱՑՄԱՆ ՈՒՂՈՒԹՅԱՐ

Նոյեմբերի 3-ին, Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանը հանդիպում ունեցավ պաշտոնական այցով Հայաստանում գտնվող Գերմանիայի արտաքին գործերի նախարար Անալե-նա Բերբոքի գլխավորած պատվիրակության հետ:

Հանդիպմանը զրուցակիցները կարելի էր քննարկել Հայաստանի եւ Գերմանիայի միջեւ տնտեսական կապերի հետագա զարգացման ու ամրապնդման ուղղությամբ հետեւողական քայլերի իրականացումը: Մասնավորապես, մտքեր փոխանակվեցին էներգետիկայի եւ այլ ուղղություններով փոխգործակցությունն ընդլայնելու հնարավորությունների շուրջ: Կողմերն անդրադարձան Լեռնային Ղարաբաղում Ադրբեջանի կողմից էթնիկ զտման քաղաքականության հետևանքով՝ 100 հազարից ավելի մարդկանց բռնի տեղահանությանն ու ստեղծված հումանիտար իրավիճակին, դրա հաղթահարման ուղղությամբ Հայաստանի կառավարության կողմից իրականացվող քայլերին: Անալենա Բերբոքը հայտնեց, որ Գերմանիան նախատեսում է Հայաստանին ավելի քան 9 մլն եվրոյի հումանիտար օգնություն տրամադրել:

Մտքեր փոխանակվեցին Հայաստան-Եվրոպական միու-

թյուն համագործակցության եւ հետագա ընդլայնման շուրջ: Տարածաշրջանում խաղաղության եւ կայունության ամրապնդման համատեքստում՝ երկուստեք ընդգծվեց նաև Հայաստանում Եվրոպական միության դիտորդական առաքելության գործունեության կարևորությունը: Զրուցակիցներն անդրադարձան նաև տարածաշրջանային նշանակության այլ հարցերի:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՍ ՆՅՈՒՐԵՆԿԱԼԵՑ ԱՎԵԼԻ ՔԱՆ 2 ՄԻԼԻՈՆ ԶԲՈՍԱՆԵՐՁԻԿԻ

Հայաստանի զբոսաշրջության կոմիտեի տվյալներով, Հայաստանն առաջին անգամ հյուրընկալել է ավելի քան 2 միլիոն զբոսաշրջիկի ընթացիկ տարում, եւ առջեւում դեռ երկու ամիս կա՝ այցելությունները գերազանցել են բոլոր սպասելիքները, հունվար-հոկտեմբեր ամիսներին դրանց ստույգ թիվը կազմել է 2 միլիոն 50 հազար:

Եկոնոմիկայի նախարարի փոխանցմամբ՝ յուրաքանչյուր զբոսաշրջիկ երկրում ծախսում է մոտ 1200 դոլար: Հայաստան եկողների լավագույն եռյակը տարվա առաջին ամիսներին չի փոփոխվել՝ Ռուսաստան, Վրաստան եւ Իրան: Գրանցվել է նաև թուրք զբոսաշրջիկների աճ եւ նույնիսկ՝ ադրբեջանցի այցելուների որոշակի քանակ: 2023 թվականի 9-ամսյա ցուցանիշներով՝ Հայաստան այցելած զբոսաշրջիկների թվով առաջին տեղում են Ռուսաստանից ժամանածները, որոնք կազմել են ընդհանուրի 50,7 տոկոսը (931 հազար 695 մարդ): Այնուհետեւ հաջորդում են Վրաստանից՝ 10,1 տոկոս (185 082 մարդ), Իրանից՝ 6,3 տոկոս (116 062 մարդ) այցելուները: Առաջին հնգյակում են նաև ԱՄՆ-ը եւ Ֆրանսիան՝ յուրա-

քանչյուրը 1,2 տոկոս: Վիճակագրական կոմիտեի փոխանցմամբ՝ 2023 թվականի հունվար-սեպտեմբեր ամիսներին Հայաստան է այցելել 13 ադրբեջանցի, ինչը, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, 2,6 անգամ ավելի է: Խոսքն Ադրբեջանի քաղաքացիների մասին է: Նախորդ տարվա համեմատ՝ 43,7 տոկոսով ավելացել է թուրք զբոսաշրջիկների թիվը: 2023 թվականին Հայաստան է այցելել Թուրքիայի քաղաքացիություն ունեցող 9050 քաղաքացի (2022-ի հունվար-սեպտեմբեր ժամանակահատվածում այդ թիվը 6300 էր): Ընդհանուր առմամբ՝ զբոսաշրջիկների թիվն աճել է 48,4 տոկոսով: Զբոսաշրջության բյուրեն ավելացել է մոտ 6,5 անգամ:

ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ Է «ԱՐԱՐԱՏ 73» ԶԱՂԹԱՆԱԿԻ 50-ԱՄՅԱԿԻՆ ՆՎԻՐՎԱԾ ՆԱՄԱԿԱՆԻՇԸ

Նոյեմբերի 8-ին շրջանառության մեջ է դրվել մեկ նամականիշով գեղաթերթիկ՝ նվիրված «Սպորտ. «Արարատ-73»-ի հաղթանակի 50-ամյակ» թեմային:

10 հազար տպաքանակով մեկ նամականիշով գեղաթերթիկի մարումն իրականացրեցին Հայաստանի բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարի տեղակալ Դավիթ Սահակյանը, «ՀայՓոստ» ընկերության գլխավոր գործադիր տնօրեն Արայիկ Աբրահամյանը, Ֆիլատելիստների հայկական ասոցիացիայի նախագահ Դավիթ Մուսայելյանը, «Արարատ-73»-ի ֆուտբոլիստներ Նորայր Մեսրոպյանը, Սերգեյ Պողոսյանը, Սերգեյ Բոնդարենկոն:

380 հայկական դրամ անվանական արժեքով գեղաթերթիկի նամականիշի

վրա պատկերված է ֆուտբոլի գնդակ, որտեղ ներկայացված են «Արարատ» ֆուտբոլային թիմին զավթի հանձնման արարողության դրվագներ: Գեղաթերթիկի վերելի հատվածում պատկերված են «Արարատ» ֆուտբոլային թիմի ֆուտբոլիստներ, ինչպես նաև՝ «Արարատ-73»-ի հաղթանակի 50-ամյակին նվիրված լոգոտիպը: Գեղաթերթիկի ներքեւի հատվածում ներկայացված է «Արարատ» ֆուտբոլային թիմի լուսանկարը՝ ամբողջական կազմով: Գեղաթերթիկի եւ նամականիշի վրա

պատկերված են «ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԶԵՄՊԻՈՆ ԵՎ ԳԱՎԱԾԱԿԻՐ», «ԱՐԱՐԱՏ-73» եւ «50-ԱՄՅԱԿ» գրառումները՝ հայերեն ու անգլերեն:

Հիշեցնենք, որ 1973 թվականին «Արարատ» ֆուտբոլային թիմը մեկ խաղաշրջանում ոչ միայն նվաճեց Խորհրդային Միության գավաթը, այլ նաև արժանացավ Խորհրդային Միության չեմպիոնի տիտղոսին:

ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ՏՆՈՒՄԵՐԻ ԹԻՎԸ ՓԵՐԱՅԱՆՑՈՒՄ Է ՄԱՅԵՐԻ ՑՈՒՑԱՆԵՐԻՆ

Հայաստանի վիճակագրական կոմիտեի տվյալներով, ընթացիկ տարվա հունվար-սեպտեմբեր ամիսների ընթացքում, Հայաստանում 26 հազար 882 ծնունդ է գրանցվել, իսկ մահերի ցուցանիշը նույն ժամանակահատվածում կազմել է 18 հազար 107:

Այս տարվա 9-րդ ամիսների ընթացքում Հայաստանում ամուսնության 12 հազար 19 դեպք է գրանցվել, իսկ ամուսնալուծության՝ 3 հազար 363:

Սահմանային անցակետերով իրականացված գրանցումների համաչափ՝ հաշվեդրու ժամանակահատվածում հանրապետություն մուտք գործած մարդկանց թիվը 3 միլիոն 671 հազար 691 է, իսկ ելքերի ցուցանիշը կազմում է 3 մլն 682 հազար 325:

ՇԱՈՒ ԱԶՆԱՎՈՐԻ ԶՈՒՐԱՅՈՒՆԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ԲԱՑ ՄՐՃՈՒՅՑԸ

Երեւանի քաղաքապետարանը, Շաու Ազնավուրի 100-ամյակին ընդառաջ, հայտարարում է հուշարձանի նախագծի բաց մրցույթ:

Շաու Ազնավուրի սրբեղծվելիք հուշարձանը նախատեսվում է տեղադրել նրա անունը կրող հրապարակում (Մոսկվա կինոթատրոնի դիմաց), որի հիմնարկների արարողությունը տեղի կունենա 2024 թվականի հոկտեմբեր-նոյեմբեր ամիսներին:

Հայտարարությունից պահանջվում է պատրաստել արձանի մանրակերպը, մանրակերպի եռադիրք լուսանկարները եւ անհրաժեշտ հայտաչեն ուղարկել համապատասխան էլեկտրոնային հասցեով, եւ այն ներկայացնել մրցույթին: Հայտերը անանուն կներկայացվեն մրցության հանձնաժողովին, որից հետո տեղի կունենա մանրակերպերի ցուցադրությունը եւ գնահատումը: Հաղթող ճանաչված հայտի հեղինակին կտրամադրվի դրամական պարգև եւ, մանրակերպի հիման վրա, կիրականացվի հուշարձանի կառուցումը: Յուրաքանչյուր հայտարարու կարող է ներկայացնել մինչեւ 3 մանրակերպի տարբերակ:

FLYONE ARMENIA ԱՎԻԱԼԵՆԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ՝ ԽԱՇՈՐ ՇԱՐԿԱՏՈՒ

Ընթացիկ տարվա հունվար-սեպտեմբերի տվյալներով՝ FlyONE Armenia ավիաընկերությունը 79-րդն է Հայաստանում 1000 խոշոր հարկ վճարողների ցանկում:

Հաշվեդրու ժամանակահատվածում FlyONE Armenia ավիաընկերությունը Հայաստանի պետական բյուջե է վճարել գրեթե 3 միլիարդ դրամի հարկ:

Ցանկում 189-րդ տեղը զբաղեցրել է Flya Arna ավիաընկերությունը, 212-րդը՝ Air Dilijans-ը, 264-րդը՝ Armenian Airlines-ը, 359-րդը՝ Shirak Avia-ն, 690-րդը՝ Armenian Airways-ը:

ԿԿԻՐԱՐԿՎԻ ԶԲՏԱԳԻՎԻ ՓԵՍ ՊԱՏՎԱՍՏԱՆՅՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանում նախատեսվում է ջրծաղիկի պատվաստանյութի կիրառություն: Հայաստանի Առողջապահության նախարար Անահիտ Ավանեսյանը, Աժ մշտական հանձնաժողովների համալուծումից հետո, նշեց, որ 2024-ին Իմունակախարգելման ազգային ծրագրի համար հատկացումներն ավելանալու են 16,4 տոկոսով՝ 728 մլն դրամի շրջանակներում, ինչի շնորհիվ երկրում հնարավոր կլինի ներդնել ջրծաղիկի պատվաստանյութի կիրառումը:

Նախարարը նկատեց, որ ջրծաղիկը բարձր վարակելիություն ունի: Եվ եթե, օրինակ, մանկապարտեզում մեկ խմբում ջրծաղիկի դեպք է գրանցվում, ապա այդ հաստատությունում գրեթե բոլորը վարակվում են, լինում են նաև ծանր դեպքեր:

ԽԱՐԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՓՈՍՏԻՑ

ԻՆՉ ՍԻՐՈՒՆ ԵՍ, ՄԵՐ ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔ ԹԲԻԼԻՍԻ

Սիրելի «Վրաստան» թերթի խմբագրություն, օգտվելով առիթից՝ մեր տպավորություններով ուզում եմք կիսվել թերթի ընթերցողների հետ:

Մեր ուսուցիչների հետ միասին կազմեցինք օրվա ծրագիրը, թե ինչպես են մեր թբիլիսյան բարեկամները տեղաշարժվում մայրաքաղաքի մեծ ու փոքր փողոցներում, ինչպիսին է առօրյա կյանքի ռիթմը քաղաքի մյուս թաղամասերում:

Սույն թեմայով դասը շարունակելու համար՝ ծնողների հետ միասին ուղեորվեցինք Թբիլիսի:

Իսանիից մինչև Ռուսթավելի ուղեորվեցինք մետրոյով, Ազատության հրապարակից Ռուսթավելու պողոտայով քայլելով հասանք Վերայի զբոսայգի: Աշնան գույներով զարդարված այգում շատ էին հանգստացողները: Հաջորդ կանգառը, զբոսայգու հարեանությամբ, Ֆիլիպոնոնիայի մեծ դահլիճի ներքնահարկում գտնվող մայրաքաղաքի ներկայիս գործող ամենամեծ «Ամիրանի» կինոթատրոնում էր, որտեղ հանդիպում ունեցանք Թբիլիսիի պատվավոր քաղաքացի, ճանաչված հասարակական-քաղաքական գործիչ, «Վրաստան» թերթի գլխավոր խմբագիր Վան Բայբուրդյանի, հայտնի կինոպրոդյուսեր, բոլորիս կողմից սիրված դերասան Ֆրունզիկ Սկրտչյանի մասին վավերագրական կինոնկարի հեղինակ Դավիթ Բեթիտաշվիլու հետ: Նրանց նախաձեռնությամբ հատուկ մեզ 3D ձեռնաչափով ցուցադրեցին ֆիլմ, որը մեծ տպավորություն թողեց բոլորիս վրա:

Մայրաքաղաքում ուղեորությունների եւ հիանալի տպավորությունների համար մենք՝ Շահումյան ավանի թիվ 1 հանրային դպրոցի 10-րդ դասարանցիներս, խորին շնորհակալություն ենք հայտնում Վան Բայբուրդյանին, որի հետ զրուցեցինք տարբեր թեմաների շուրջ: Շնորհակալություն ենք հայտնում նաեւ Դավիթ Բեթիտաշվիլուն, մեր վրաց լեզվի ուսուցչուհի Նանա Ճիտաձեից եւ դպրոցի տնօրեն Արտյուշ Ուռույանից:

Ի՞նչ սիրում ես, մեր մայրաքաղաք Թբիլիսի...

Մառնեուլիի մունիցիպալիտետի Շահումյան ավանի թիվ 1 հանրային դպրոցի 10-րդ դասարանցիներ

	1	2	3	4	5		6		7
8									
					9				
10		11	12	13					
	14						15		16
						17			
18		19	20	21					
		22			23		24		25
						26			
27		28	29	30	31				
		32				33			34
							35		
36	37		38	39	40				
				41			42		43
44						45			
				46				47	
48					49				

ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔ

MAN ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ 18 ՄԵՏՐԱՆՈՑ ԱՎՏՈԲՈՒՄՆԵՐԸ ԹԲԻԼԻՍԻ ՓՈՂՈՑՆԵՐՈՒՄ

Աշխատանքային այցով Մյունխենում գտնվող Թբիլիսիի քաղաքապետ Կախա Կալաձեն, պատգամավոր Իրակլի Բենդելիանու եւ «Թեգետա Մոթորս» ընկերության ղեկավարների հետ, Մյունխենում հանդիպել է MAN ընկերության ներկայացուցիչների հետ եւ ստուգել Թբիլիսիի համար նախատեսված 18 մետրանոց ավտոբուսները:

- Մյունխենում տեսանք 18 մետրանոց ավտոբուսներ, որոնք նախատեսված էին Թբիլիսիի համար: Մենք գնել ենք 160 միավոր ավտոբուս: Շատ կարելու է հասարակական տրանսպորտի զարգացումն ու խթանումը:

Վերջին երեք տարիներին մենք ամբողջությամբ քարմացրել ենք հասարակական տրանսպորտը՝ քաղաքն ունի նոր ավտոբուսներ եւ միկրոավտոբուսներ: Վերջին փուլը 18 մետրանոց ավտոբուսների ներդրումն էր, որը կավարտվի հաջորդ տարվա վերջին: Այս տարի ղեկավարներին Վրաստան կժամանի 50 միավոր, որոնք հունվարի վերջից կսպասարկեն Թբիլիսիի բնակչությանը,- ասաց Կախա Կալաձեն:

Նոր ավտոբուսները նախատեսված են 162 ուղեւորի համար, այդ թվում՝ 43 նստատեղ: Ավտոբուսները լիովին հարմարեցված են հաշմանդամների համար: Տրանսպորտը հագեցած է ժամանակակից ստանդարտով, ինտեգրված ջեռուցման, օդորակման եւ օդափոխության համակարգով, որը նախատեսված է Թբիլիսիի բնակչության պայմանների համար:

Ավտոբուսները հագեցված են ձայնային տեղեկատվական համակարգով, ներքին եւ արտաքին

հակավանդալային տեսադիտարկման համակարգով, բջջային հեռախոսների լիցքավորման կետերով եւ ժամանակակից մոնիտորինգի, կառավարման եւ անվտանգության համակարգերով:

Տրանսպորտում գործում է տեղեկատվական համակարգ, որը ներառում է ուղեւորավճարների վճարման եւ տեղեկատվական համակարգերի կառավարման համակարգիչ, տեղեկատվական վահանակներ, աուդիո, տեղեկատվական եւ վիդեո մոնիտորինգի համակարգ, ինչպես նաեւ՝ WIFI սարք:

Նախատեսվում է Թբիլիսիի քաղաքապետարանի կողմից գնված բնական գազով աշխատող 160 միավոր ավտոբուսներ փոխառնվող ներդրել Թբիլիսի: Մինչև 2024 թվականի վերջ՝ MAN ընկերության արտադրած շուրջ 400 ավտոբուսներ կառավարվեն Թբիլիսի, ինչը կկազմի ընդհանուր ավտոբուսային պարկի մոտ 40 տոկոսը:

ՄԻՄՆ ԿԻԼԱԶԵ

ՄՊՈՐՏ

«ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՄԱՐՏԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐԸ» ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՐԶԻԿՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ

Հոկտեմբերի 26-28-ը, Սաուդյան Արաբիայի մայրաքաղաք Էր-Րիադում անցկացված Համաշխարհային Մարտական Խաղերի (World Combat Games 2023) շրջանակներում, բաղաձայնար մարզածեւում, Վրաստանի հավաքականի անդամներ Թինիկո Սարալիձեն եւ Թեմուր Դադիանին արժանացան արծաթե մեդալի, իսկ թիմային հաշ-

վարկում Վրաստանի հավաքականը զբաղեցրեց 12-րդ տեղը:

Թիմային հաշվարկում 1 ոսկե, 2 արծաթե եւ 1 բրոնզե մեդալներով 9-րդ հորիզոնականը զբաղեցրած Հայաստանի հավաքականում՝ առանձնակի աչքի ընկավ Վաչագան Հովհաննիսյանը, որն արժանացավ Խաղերի չեմպիոնի կոչման:

Վաչագան Հովհաննիսյան

Խ Ա Չ Բ Ա Ռ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ. 4.Իսսեք Ջուղաշվիլի: 8.Հրամանատար, ով իր ռազմական կենսագրության ընթացքում ոչ մի պարտություն չի կրել: 9.Հանրահռչակ, հայտնի: 10.Ծուլ: 14.Մեղվաստիճ: 15.Կնոջ շրջագգեստ: 17.Գլխարկի տեսակ: 18.Սպիտակել: 22.Բյուզանդական ամրոց Միջագետքում: 23.Հունական Իթակե կղզու արքան: 26.Քաղաք ճապոնիայում: 27.Բարտեր: 32.Աշխարհահռչակ երգիչ եւ դաշնակահար ... Ուանդեր: 33.Վրացական խոհանոցի կծու ու բուրոնմավետ ուտեստ: 35.Գեթ, միայն: 36.Որոշ թիմային մարզածեւերում թիմի խաղացող, որը ճշանակված է դարպասը պատշպանելու համար: 41.Գրական ժանր: 42.Կանացի ներքնագգեստ: 44.Անկասկած: 45.Ախալքալաքիում ծնված արձակագիր ... Խոդիկյան: 46.Բնակավայրի տեսակ: 47.... Աստղ: 48.Որք, մորից զրկված: 49.Շատ դաժան, չար մարդ:

ՈՐՈՇԱԾՆԱԾ. 1.Քաղաք Լեհաստանում: 2.«Ուստա Կատուն ... ընկավ»: 3.Կրակից բնաջնջված քաղաք: 5.Միջոց: 6.Տպագրություն, որը պարունա-

կում է նորություններ ընթացիկ իրադարձությունների մասին: 7.Արհեստական կաուչուկ արտադրող գործարան Երեւանում: 11.Հնչյունների զուգորդում: 12.Քիմիական տարր: 13.Քաղաք Իտալիայում Պորտո ...: 15.Միակ, միմուճար: 16.Տակավին, դեռ: 18.Ճանապարհ գնացող: 19.Սար Թբիլիսիում: 20.«Նախշուն» թռչուն: 21.Նոր Ձեւանդացի հայտնի ռեգիստ Ջոնա ...: 24.Հայ գրող, մանկավարժ: 25.Երգող թռչուն: 28.Եղեգից՝ ծղոտից, ինչպեսեւ բույսերի կեղեւից հյուսված կարպետ, փսիաթ: 29.Վրաց ֆուտբոլիստ ... Կիլաձե: 30.Լարային երաժշտական գործիք: 31.Աշխարհի ամենահայտնի մարզադաշտերից: 34.Եռանկյունաչափական ֆունկցիա: 37.Ակն ընդ ական, ... ընդ ատաման: 38.Դաղձ: 39.Օգնություն, օժանդակություն: 40.Նվագ, քիչ: 42.Վրաց բանաստեղծ ... Նուցուրիձե: 43.Հին քաղաք Կրետեում, միմոյան քաղաքակրթության կենտրոններից մեկը:

Կազմեց ԷԼԼԱ ԱՌԱԲԵԿՅԱՆԸ

ՆԱԽՈՐԴ ՀԱՄԱՐԻ ԽԱՉԲԱՌԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ. 1. Պանկիսի: 5.Յոթվերք: 10.Արին: 11.Նախ: 12.Սանասար: 13.Առու: 14.Ակաս: 15.Մարան: 17.Թեմ: 19.Միմիկա: 21.Իլիա: 22.Արիա: 24.Անուն: 27.Ապեր: 28.Սար: 30.Լսիր: 31.Արեմա: 32.Առակ: 34.Եվա: 35.Որ: 36.Ուե: 37.Մարտ: 39.Անմիտ: 41.Գնել: 42.Արատ: 44.Սոքք: 46.Աշնակ: 47.Հաագա: 49.Անիվ: 51.Կարին: 52.Ոգի: 54.Նեկտար: 56.Մատ: 58.Անգլո: 59.Առկա: 60.Միրիա: 61.Լեյլա: 62.Կրոնի: **ՈՐՈՇԱԾՆԱԾ.** 1.Պանամա: 2.Նեխուր: 3.Իսպանիա: 4.Ինգուրի: 5.Յասաման: 6.Որակ: 7.Թինաթին: 8.Վնասել: 9.Քերծե: 16.Ամիրա: 18.Միմսկ: 20.Կարատ: 22.Ապավեն: 23.Րե: 25.Ումա: 26.Արգելք: 28.Սեյրան: 29.Ան: 30.Լարիսա: 33.Ռոն: 37.Մլավել: 38.Տրական: 39.Ատ: 40.Տոգո: 41.Գրանդադ: 43.Ակար: 45.Թագ: 47.Հիմար: 48.Անադիկ: 50.Ինգա: 53.Իսանի: 55.Կոտե: 57.Տկար: 60.Սա:

Գլխավոր խմբագիր՝ ՎԱՆ ԲԱՅԲՈՒՐԴՅԱՆ

Գլխ. խմբագրի տեղակալ՝ ՅՈՒՐԻ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Համարի պատասխանատու՝ ԳԱՅԱՆԵ ՐՈՍՏԱՆՉՅԱՆ

Համակարգչային ձեւավորումը՝ ՏԻԳՐԱՆ ՍԻՐԱԴԵՂՅԱՆ

ՔՅՅԵՈ ՅՈՆԱՅՅԵՄՈ: ՄԺՈԼՕՆՈ 0105, Ճ.ՅՄՐԵՅԼՕՆ ՄՅՅԻՃ 5.
Մեր հասցեն՝ Թբիլիսի 0105 Գ.Աթոնելի փ. 5
ԾՅԼ. Հեռ. 2990-739, 2990-774
www.vrastan.ge E-mail: vrastan.press@gmail.com
Գրանցման վկայական № 4 Կ - 1439
«ԿՈՆՈՐ» հրատարակչություն

«ՅՐԱՆԵՅՈ»
ՄԺՈԼՕՆՈ, ՆԱՅՅԵՄԵՅԼՕ
"ВРАСТАН"
Тбилиси, Грузия
<VRASTAN>
Georgia, Tbilisi
Индекс 66445